

AZ ERDÉLYI MAGYAR MŰSZAKI TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG KIADVÁNYA

Fiókszervezeti gyűlés Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön

„Uraim, a gazdasági alap az önök, a műszakiak kezében van.” – hangzott el Marosvásárhelyen az ottani EMT közgyűlésén az EME meghívott képviselőjének, Péter Mihálynak a megállapítása. Az első hallásra furcsa kijelentésnek tulajdonképpen jelentős valóságalapja van, ugyanis a profitot hozó ipari termelés (még ha "gyengélkedik" is) a mérnökök, mérnöközgazdászok irányítása alatt áll. Ugyanakkor, az 1989 után fellendült magánvállalati szféra megteremtésében is túlnyomórészt műszaki végzettségű emberek jeleskednek. Hisszük, hogy egy műszaki és természettudományokkal foglalkozó társaságnak legfőbb feladata ezen szakemberek által nyújtott szellemi és gazdasági erőforrások összefogása, kanalizálása kell hogy legyen olyan célok érdekében, amelyek a romániai magyar közösség hasznát is szolgálják. Ugyanakkor rendkívül fontosnak tartjuk a helyi önkormányzatokkal (városi, megyei tanácsokkal) a kapcsolatfelvételt és a szoros együttműködést.

Főleg ilyen kérdések foglalkoztatták ez év februárjában a marosvásárhelyi (február 2.) és a sepsiszentgyörgyi (február 19.) fiókszervezetek tagjait évi közgyűlésükön.

Marosvásárhelyen Csegzi Sándor, a helyi fiókszervezet elnöke nyitotta meg a közgyűlést. Beszédében a közösség érdekében kifejtett munka hasznosságára, de nehézségeire is utalt. Ezt követően beszámolók hangzottak el az EMT helyi fiókszervezetének keretében működő Vályi Gyula Társaság tevékenységéről, amely elsősorban matematikakörök és versenyek szervezéséből áll, a fizika szakosztály tanárainak munkájáról, valamint a gépészeti szakosztály tanácsadási próbálkozásairól és terveiről. Megfogalmazódott, hogy a fizika és matematikaversenyek tehetőségi diákjaira az iskola elvégzése után is „oda kell figyelni”, irányítani kell őket. A gépész szakosztály felmérése szerint 150-160-ra tehető azon vásárhelyi mérnökök száma, akik a műszaki tanácsadás terén tevékenykedhetnének, csak őket össze kellene fogni valamilyen módon.

A vásárhelyi fiókszervezet jövőbeni tervei között matematika, fizika és informatika versenyek szervezése, környezetvédelmi tábor lebonyolítása, valamint a város műszaki múltjának feltérképezése és ezen munka kiadása szerepel.

A közgyűlés kiegészítéseként Kolozsvári Zoltán – az ENSZ iparfejlesztési testülete fémtani felületkezelő szövetségének elnöke – a műszaki téren tapasztalható „európai tendenciákról” számolt be. Kifejtette, hogy az elkövetkező években jelentősen fog növekedni a kelet-

európai kutatásra és fejlesztésre szánt uniós támogatások mértéke, amire nekünk fel kell készülnünk új stratégiákkal, elképzelésekkel. Léteznek olyan NATO és EU projektek, amelyekről mi nem is tudunk, azonban helyünk lehetne bennük. A közeljövő elengedhetetlen feladatainak egyike ezek feltérképezése, és a bekapcsolódási lehetőségek, pályázatok kidolgozása.

Sepsiszentgyörgyön az ottani elnök, Szakács Zoltán beszámolójával kezdődött a közgyűlés, amelyből megtudhattuk, hogy a fiókszervezetnek közel 200 bejegyzett tagja van. Részben ennek köszönhetően az EMT tevékenysége egyre szélesebb körben ismert és elismert a megyében. Örömmel hallottunk az önkormányzatokkal való együttműködési tervekről: környezetvédelmi program Kommandón; szakmai tanácsadó testület a megyei tanács munkájának magasabb minőségi szintre emelésére. Az érdeklődés „mennyisége” csökkent az EMT irányában, amely elsősorban a nagyobb állami vállalatok nehéz anyagi helyzetének tudható be, (ezekben dolgozik a tagság jelentős része), de a „minőségi jellemzők” javuló tendenciát mutatnak.

A hozzászólásokból még számos, főleg a tanárok munkáját dicséretre derült fény: tantárgyversenyek, vetélkedők szervezése (Alfa fizikusok versenye, Vajnár kémiaverseny), határon túli versenyekre való felkészítés (Pattantyús, Curie versenyek), diáktáborok szervezése. A beszélgetések során szó esett a fiókszervezet kiadványának, a Háromszéki Műszaki Krónikának a jövőjéről, valamint felmerült az igény a jobb, naprakészebb kommunikációra is, amely infrastrukturális fejlesztést igényel. Szó volt az Európai Unió pályázatokba való bekapcsolódás fontosságáról és lehetőségeiről, de ezen a téren még sokat kell fejlődni.

Az 1999-es tevékenységi és pénzügyi tervet szemlélve nagy (de nem túlzott) reményeket fűzhetünk a fiókszervezet tevékenységéhez. Rendkívül öröndetesnek tartjuk azokat a próbálkozásokat, amelyek a helyi cégekkel történő kapcsolattartásra utalnak, s amelyek – reményeink szerint – a helyi fiókszervezet anyagi alapjainak növelését fogják eredményezni.

Összességében mindkét találkozóról elmondható, hogy bízhatunk a valós fejlődésben, de ehhez még sok, és nagyon lelkes munkára van szükség az EMT vezetői, de tagjai részéről is.

Bányász - Kohász - Földtan Konferencia Szovátafürdő, 1999 február 19-21.

Jól sikerült rendezvényként könyvelhető el az EMT Bányász-Kohász Szakosztályának első tudományos találkozója. Ugyan az időjárás megpróbálta elijeszteni a résztvevőket, de ez csak igen kis mértékben sikerült. A résztvevők száma (80) a szervezők reményeit jóval túlszárnyalta. Igen biztató volt a diákok részaránya, akik a hallgatóságnak több mint 25 %-át tették ki — ezek közt is a Babeş-Bolyai Tudományegyetem földtan szakos diákjai jártak az élen. Sőt, a szekcielőadásokon (mind a bányász mind a földtan szekción) önálló diákdolgozatok is elhangzottak. De ne vágjunk a dolgok elébe. Egyelőre a résztvevőkről még annyit: mind a külhoniak, mind a hazaiak részéről a szakma kiválóságainak magas számú részvétele nagyban emelte a találkozó értékét. Itt feltétlen kiemelendő a Magyar Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének igen rangos és népes vezetőségi képviselete. Többek közt jelen volt a Szövetség külkapcsolatokért felelős alelnöke, dr. Tardy Pál, aki egyben a Magyarországi Bányász-Kohász Egyesület (OMBKE) elnöke. Ugyanígy, kiemelendő a magyarországi és romániai egyetemi előadók jelentős számú képviselete, valamint neves kutatóintézetek és termelőegységek rangos képviselőinek jelenléte. A részvételt egyedül a székelyföldi szakemberek megmagyarázhatatlanul szegényes jelenléte (kivételt csak a Parajdi Sóbánya munkatársai jelentettek) árnyékolta be, pedig a rendezők éppen ezek bevonását megcélzandó választották Szováta a találkozó színhelyéül.

A rendezvénynek otthont adó Teleki-ház, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének székháza gyászban volt, hisz frissen temette el a kezdeményező, rendkívüli munkabírású, fiatal igazgatóját: **Bíró Istvánt**. Egy ilyen rendezvény az ő szellemiségének folytatója és méltó a váratlan tragédia áldozatának emlékéhez.

A jó hangulat már az első este megteremtődött, kitűnő légkör alakult ki a hasonló, vagy rokon szakterületek képviselőinek a megismerkedéshez, kapcsolatteremtéshez. Nem elhanyagolható az egymástól rég elszakadt szaktársak, egykori egyetemi kollégák újratalálkozásának rendkívüli élménye sem.

Szombaton délelőtt került sor a plenáris előadásokra. A hat színvonalas előadás betekinteni engedett mind a vaskohászat és fémmegmunkálás, mind a rendezvény földrajzi helye által előtérbe került sóbányászat, vagy az ásványtan ezredvégi gondjaiba, perspektíváiba, de az őket érintő alaptudományok csúcseredményeibe is. A két Kerepey, ipart teremtő hősi munkásságának felidézése a

gyökerek tudatosítását szolgálta. A plenáris egészében arról győzte meg a jelenlévőket, hogy az egykor mindhárom tudományágat egybefoglaló montanisztika nem vált lomtári, tartalmatlan fogalommal, hisz van mindenki számára érdekes, teljesen újszerű és értékes mondanivaló, működik a szakmai szimbiózis.

Délután került sor a szakonkénti előadásokra, megbeszélésekre. A 22 bemutatott dolgozat majdnem egyenletesen oszlott meg a három szekcióban. A bányász szekción tartották a legtöbb előadást, de a földtan szekciónak volt a legnépesebb részvétele. Bátran állíthatjuk, a jelenlévők nemcsak néhány rendkívül színvonalas előadást hallgathattak, hanem egy egyenletes nivójú tudományos értekezlet aktív részesei voltak; egyetlen bemutatott dolgozat sem rontotta a találkozó tudományos hitelét. A kialakult, sokszor felforrósodott viták pedig igen hasznosak és építő jellegűek voltak. Mint máshelyt sajnos előfordul, itt nem degradálódtak két szakmabeli versengésének kisajátított küzdőterévé. Ezek után megérhető, hogy a program időben kissé túllépte a tervezett keretet, de nem fárasztotta a résztvevőket, és nem borította fel a találkozó beütemezett menetét. Még időben befért egy igen hasznos, jó együttműködési lehetőségeket feltáró ad hoc megbeszélés is, a MTESZ és az EMT központi és szakosztályi vezetői között.

Este egy szomszédos étteremben folytatódott, immár teljesen kötetlen keretek közt a szakmabeliek párbeszéde, ismerkedése, gyertyafényes világítás, jól eltalált terítés és ici-picit túl harsogó zenei kíséret mellett. Mindenki felszabadultan, jól érezte magát. Fiatalok és idősebbek egyformán önfeledten ropták a táncot.

Vasárnap délelőtt került sor a szakmai kirándulásra, mely a vidék legérdekesebb szakmai látni-valójához, a Parajdi Sóbányához vezetett. Ambrus Zoltán bányamérnök szakavatott vezetése tette érthetővé a lenyűgöző látni-valók földtani, bányászati és nem utolsó sorban emberi hátterét. Az érdeklődő örömmel vásárolhatta meg helyben, a bányában, a fiatal geológus Horváth István frissiben megjelent könyvét, „*A székely sóbányászat rövid története*” címmel.

Nem zárhatjuk a beszámolót anélkül, hogy kellő dicsérettel ne szóljunk az EMT ügyvezető titkársága példásan szakszerű, és ugyanakkor lelkes rendezői munkásságáról. S hogy e beszámoló hangvétele nem a krónikás elfogultságából ered, hadd tűzzük mellékletként ide az egyik budapesti előadó jellemzését: *ez sokkal inkább a jövő konferenciája volt, mintsem a jelené, és pláne nem a múlté.*

EMT-KONFERENCIÁK

Számokt '99

1999. március 26-27. között Marosvásárhelyen lesz, immár nyolcadik alkalommal a Számokt konferencia.

Az idén a Számítástechnikai Szakosztály szervezői a rendezvény tematikájaként az Internetnek az iskolákban betöltött szerepét szabták meg.

Tanárok és iskolaigazgatók! Ezt a konferenciát kizárólag önöknek rendezzük, reméljük nagy számban lesznek jelen.

Épko '99

Az EMT Építészeti Szakosztálya idén harmadik alkalommal szervezi meg Székelyudvarhelyen Építészeti Konferenciáját, 1999. június 4-6. között.

Társzervező:

Székelyudvarhelyi Polgármesteri Hivatal

A konferencia programja:

június 4., péntek:

de.: érkezés, elszállásolás,

du.: megnyitó előadások, cégbemutató

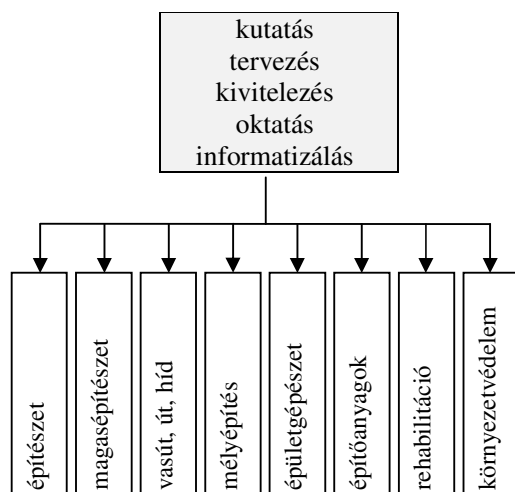
június 5., szombat

előadások

június 6., vasárnap

kirándulás, elutazás

Témakörök:

Beküldési határidő: 1999. március 12.

SzámOkt '99 - jelentkezési lap -

Név:.....

Munkahely:.....

Levélcím:.....

Tel./fax:.....

E-mail:.....

Szekció:.....

Részvételi díj (szervezési költségek):

nem EMT tagoknak	70.000 lej
EMT tagoknak	50.000 lej
diákoknak	25.000 lej

Szállás:

- Péntek 26/27.
- Szombat 27/28.

Szállodában:

- 120.000 lej/személy/nap/2 ágyas szoba
- 170.000 lej/személy/nap/1 ágyas szoba

Kollégiumban, (a helyek száma korlátozott):

- 40.000 lej/személy/nap

Étkezés:

reggeli	15.000 lej
ebéd	30.000 lej
vacsora	25.000 lej

Péntek

- vacsora

Szombat

- reggeli
- ebéd
- vacsora

Vasárnap

- reggeli

A feltüntetett árak belföldi résztvevőkre vonatkoznak. A költségeket kérjük, utalják az EMT bankszámlájára 1999. március 12-ig: Societatea Maghiară Tehnico Științifică din Transilvania – BCR-Cluj 45.10.4.66.2 A kezelési költségeket ne a részvételi díj összegének terhére írják.

Az Iskola Alapítvány támogatja a tanárok részvételét. Bővebb felvilágosításért forduljanak az EMT titkárságához.

EMT-KONFERENCIÁK

Beküldési határidő: 1999. március 27.

OGÉT '99 - jelentkezési lap -

Név:.....

Munkahely:.....

Levél cím:.....

Tel./fax:.....

E-mail:.....

Szekció:.....

Részvételi díj (szervezési költségek):

nem EMT tagoknak 80.000 lej

EMT tagoknak 60.000 lej

diákoknak 25.000 lej

Szállás:

Szállodában:

kétágyas szobában:

10 USD (éjszaka / személy + reggeli)

egyágyas szobában:

12 USD (éjszaka / személy + reggeli)

Diákszállás (III. osztályú):

40.000 lej (éjszaka / személy) reggeli

Étkezés:

reggeli: 3 USD; ebéd: 6 USD

vacsora: 5 USD; fogadás: 10 USD

Péntek

vacsora igen nem

Szombat

ebéd igen nem

fogadás igen nem

Vasárnap

ebéd igen nem

Résztesz a városnézésen? (részvételi díj: 30.000 lej)

igen nem

A feltüntetett árak belföldi résztvevőkre vonatkoznak. A költségeket kérjük, utalják az EMT bankszámlájára 1999. március 31-ig:

Societatea Maghiară Tehnico Științifică din Transilvania – BCR-Cluj 45.10.4.66.2 (ROL)

Az EMT Gépészeti Szakosztálya idén hetedik alkalommal szervezi meg Országos Gépészeti Találkozóját, ezúttal Félixfürdön, 1999. április 23-25. között.

A délutáni szekcióra előadással lehet jelentkezni az alábbi témakörökben:

- minőségbiztosítás a gépiparban
- számítógépes tervezés, gyártás, irányítás
- modern technológiák és környezetvédelem

Beküldési határidő: 1999. március 27.

OGÉT '99 - előadásbejelentő -

Tart-e előadást?

igen

nem

Előadása címe:.....

Szekció:.....

Bemutatáshoz igényelt eszközök:

írásvetítő diavetítő számítógép

Előadása négyoldalas kivonatát kérjük juttassa el az EMT titkárságára mágneslemezen (floppyn), vagy elektronikus postán (e-mail).

OGÉT '99

- kiállításbejelentő lap -

Cég neve:.....

Cég címe:.....

Tel./fax:.....

E-mail:.....

Felületigények:

asztal: igen nem .....m²

A kiállítófelület díja: 10 USD / m²

Az EMT-elnökségi határozata értelmében az 1999-es évre a tagsági díj 3 USD-nek megfelelő lej.

HÍREK, ESEMÉNYEK

Műszaki Szemle

Megjelent a Műszaki Szemle 1998/3-4. száma, amelyet az EMT Építész és Vegyész Szakosztály tagjainak munkáiból állítottunk össze.

Az összevont szám tartalmaz új, tudományos, valamint tudományszerűsítő és tudománytörténeti dolgozatokat is.

Amint már a Műszaki Szemle megjelenésekor is terveztük, a folyóirat lehetőséget biztosít cégek termékeinek, technológiáinak a bemutatására és reklámozására is.

Ez úton újból felkérjük az EMT tagságát, első sorban azokat, akik tudományos téren tevékenykednek, hogy írásaikon keresztül aktívan támogassák a Műszaki Szemle megjelenését.

A dolgozatokat formázatlanul e-mail-en, vagy floppy-n, az esetleges illusztrációkat (pauszpapírra tussal), a képanyagot (kontrasztos fénykép) a szerkesztőség címére várjuk.

A Műszaki Szemle 3-4. számának tartalmából:

Jancsó Árpád

Első folytvasból épült közúti hídunk

Dr. Kiss Zoltán, Becski Álmos

Előregyártott körgyűrű keresztmetszetű oszlopokból kialakított többszintes vázszerkezet csomópontjainak vizsgálata

Dr. Köllő Gábor

Vasúti együttdolgozó acél-beton hídszerkezetek

Dr. Mihalik András

Hídszerkezetek károsodása az alépitmény stabilitásának függvényében

Dr. Gyórfi Zoltán

Gyógyszertervezés és gyártás a Kolozsvári Rákkutató Intézetben 1963 és 1995 évek között

Dr. Majdik Kornélia, Mioara Butan

Szintetikus gyógyszerek és kutatási irányok a Kolozsvári Gyógyszerkutató Intézetben

Dr. Szabadai Zoltán

Egy régi kémiai elem új formái

Dr. Vodnár János, Kolozsi Jenő

Kémiai reakciók, abszorpció és extrakció tanulmányozása spirálcsöves filmképző- buborékoltató-készülékekben.

A folyóiratot az EMT titkárságán lehet megvásárolni

DIÁKVERSENY

Fizikusok figyelmébe!

A IX-XI. osztályos diákok számára kiírt Heinrich László Fizikaverseny első (helyi) fordulóját 1999. április 21-én tartjuk.

A második fordulót (erdélyi döntő) a kolozsvári Báthory István Líceumban rendezzük meg 1999. május 29-én.

A döntő magyarországi helyszíne, hagyományosan, Sopron, időpontja 1999. június 19-22.

Beküldési határidő: 1999. március 20.

Heinrich László Fizikaverseny - jelentkezési lap -

Iskola neve: .....

Címe: .....

.....

Tel.: .....

Fax: .....

E-mail: .....

Felelős tanár: .....

Tanár telefonszáma: .....

Résztevő diákok száma

IX. oszt..... X. oszt..... XI. oszt.....

MEGJEGYZÉS:

A helyi szakaszra a VI-VIII. osztályos fizikaanyagot, valamint a IX. osztályos tananyagot - Az *energiamegmaradás* elvével bezárólag - kérjük.

Kémiantanárok figyelmébe!

Várjuk azon diákok dolgozatait, akik a február 24-re beütemezett Irinyi-Hevesy kémia-verseny I., helyi fordulóján legalább 75 pontot értek el.

A II. fordulót Kolozsváron szervezzük, amelyre kb. 40 tanulót fogad a szervezőbizottság. Az erdélyi döntő időpontja 1999. március 27. (szombat). A II. fordulón kiválóan szereplő diákok utazhatnak majd a Magyarországon megrendezésre kerülő III. fordulóra.

További információ az EMT kolozsvári titkárságán igényelhető.

EMT-RENDEZVÉNYEK

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság társszervezetei által rendezett konferenciák, rendezvények:

Tallózás a Magyar Kémikusok Egyesülete 1999. évre tervezett rendezvénynaptárából:

1. **Kromatográfiai Vándorgyűlés,**
Budapest, június 17 - 19.
2. **Szerves Kémiai Vegyészkonferencia**
Eger, június 22 - 24.
3. **Spektrokémiai Vándorgyűlés,**
Veszprém, június 28 - 30.
4. **III. Nemzetközi Kémia- és Vegyipartörténeti Konferencia,** Budapest, július 2 - 4.

Tallózás az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület 1999. rendezvénytervéből:

1. **Selmeci Diáknapiak, nemzetközi diáktalálkozó,** április 22 - 24., Miskolc
2. **Történelem-régész konferencia,** május 28 - 29., Somogyfajsz
3. **Bányász-Kohász találkozó,** május 28 - 30., Pöllau, Ausztria
4. **XXXII. Bányagépész és bányavillamosági konferencia,** szeptember 9 - 10., Siófok
5. **Selmecebányai szalamander szept.,** Selmecebánya
6. **Anyag és energiatakarékossági konferencia,** szeptember 9 - 11., Siófok
7. **XV. Magyar Öntőnapok és 12. Fémöntészet Napok,** szeptember 23 - 25., Székesfehérvár
8. **Bányászati és Kohászati Környezetvédelmi Konferencia,** október 4 - 8., Balatonfüred
9. **Anyagtudományi Konferencia,** október 10 - 13., Balatonfüred
10. **Kőolaj Vándorgyűlés,** október 18 - 20., Tihany
11. **A magyar bányászat és kohászat XX. sz-i értékei konferencia,** november 30. - december 1., Miskolc

EMT-KIADVÁNYOK

Megjelent a **Firka 4. száma**

A tartalmából:

Fizika:

- Űrhajópályák a Föld térségében
- Házi laboratórium
- A holográfia
- Alfa fizikusok versenye
- Kitűzött fizika feladatok

Kémia:

- Szerves vegyületek nevezéktana
- Kémiatörténeti évfordulók
- Kémiai kísérletek
- Űrszondák méréseredményei
- Érdekességek a vízről
- Kitűzött kémia feladatok
- Megoldott kémia feladatok

Informatika:

- A Java-nyelv
- Algoritmusok
- Kitűzött informatika feladatok
- Megoldott informatika feladatok

***

Az EMT titkárságán továbbra is megvásárolhatók, illetve megrendelhetők a következő kiadványok:

Romániai Magyar Alapítványok és Egyesületek Katalógusa - 1998   ára: 50.000 lej

Ötnyelvű kémiai szótár   ára: 35.000 lej

Fizika példatár   ára: 20.000 lej

Kémiai elemek periódusos rendszere
magyar és román nyelven   ára: 6.000 lej

Műszaki Szemle   ára: 10.000 lej

Firka   ára 6.000 lej

Szerkesztik: Bakó Judit, Deák Melinda, Égely János,
Prokop Zoltán, Jablonovszki Judit, Tibád Zoltán

Kolozsvár, 1989. December 21. sugárút 116. sz. ,Tel./Fax: 064/190825; 194042, E-mail: emt@emt.org.soroscj.ro,
Honlap: <http://www.emt.ro>

Postacím: 3400 Cluj, C.P. 1-140., Bankszámlaszám: B.C.R.-Cluj 45.10.4.66.2 (ROL), 47.21.4.16.45.66.0 (USD)